

Onderzoek naar de ambulantisering en regionalisering van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen in de regio Waterland van 2019 tot en met 2023.

De UvA volgde van 2019 tot en met 2023 40 cliënten in de regio Waterland.

In vijf jaar zijn in totaal 112 interviews gedaan met 40 cliënt-participanten. Uitkomsten zijn ieder jaar besproken met (niet-) gemeentelijke stakeholders in de regio. Deze factsheet geeft een overzicht van de belangrijkste conclusies en aanbevelingen.

De analyse van de trajecten van cliëntparticipanten laat over vijf jaar tijd in grote lijnen drie trajecttypen zien:

- o Uitstroom richting een zelfstandige woning (65%)
- o Onderbroken trajecten/herhaalde dakloosheid (20%)
- o Langdurig verblijf in MO/BW (15%).

Belangrijkste bevindingen uitstroom richting een zelfstandige woning

- o In deze regio vond in de afgelopen vijf jaar een toename van expertise over ambulantisering en regionalisering plaats.
- o De regionale samenwerking op het gebied van corporatiewoningen, zowel in gemaakte afspraken als in de praktijk, is onderontwikkeld.
- o Stakeholders noemden nabijheid als een belangrijke factor voor het goed inregelen van Beschermd Thuis in (regio)gemeenten.
- o De pilot met een belangrijke rol voor de huisarts in de signalering en toeleiding naar passende zorg is hiervan een goed voorbeeld.
- o Dit geldt ook voor begeleiding van cliënten op MO- en GGZ- wachtlijsten.
- o Bestaande succesvolle samenwerkingen in deze regio worden nu vaker geformaliseerd, aangespoord door de ontwikkelingen in het kader van IZA.

Aanbevelingen uitstroom richting een zelfstandige woning

- o Intensiveer de begeleiding op kritische momenten zoals een verhuizing. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de methodiek Critical Time Intervention (CTI).
- o Volg de lijn van andere centrumgemeenten en verhoog het percentage beschikbare corporatiewoningen voor zorgdoelgroepen.
- o Woningssplitsen kan aanpassing van de woningvoorraad aan de vraag mogelijk maken.

Nabijheid. We zijn in allerlei regio's bezig om dat Beschermd Thuis vorm te geven.
–Stakeholder focusgroep bestuur uitvoering

Aanbeveling participatie

Zet extra in op zinvolle daginvulling, juist ook voor MO-clieñten. Dit wekt zelfvertrouwen voor de cliëñt, is een belangrijke bron van zingeving en kan houvast bieden wanneer iemand uitstroomt naar een zelfstandige woning.

Interesse in deze of eerdere onderzoeksrapportages?

Scan de QR-code of klik op www.nienkeboesveldt.com

Belangrijkste bevindingen onderbroken trajecten/herhaalde dakloosheid

- o Er is meer aanbod nodig dan dat wat er nu voor handen is.
- o Dit geldt met name voor cliënten die te maken hebben met multiproblematiek.
- o Herhaalde dakloosheid kan ook worden veroorzaakt door de wooncrisis of een kwetsbare positie als statushouder.
- o Bij terugkeer naar opvang en dakloosheid werd de vastigheid die kon worden geboden door een justitiële maatregel soms genoemd als beschermende factor.

Aanbevelingen voor onderbroken trajecten/herhaalde dakloosheid

- o In Utrecht is een tienpuntenplan ter aanpak van terugval in dakloosheid ontwikkeld. Het verdient de aanbeveling deze punten ook in Waterland toe te passen:
- o 1. De cliënt heeft de regie. 2. Op tijd voorbereiden. 3. Gesprek met een ervaringsdeskundige. 4. Maken van een preventie-actieplan. 5. Stabiele financiën. 6. Goede afspraken over de overdracht. 7. Direct aandacht voor activering. 8. Activering die past bij de vraag van de cliënt. 9. Ruimte voor sociale activiteiten. 10. Ontwikkelen van een Schakelpunt.

Belangrijkste bevindingen langdurig verblijf in MO/BW

- o MO-cliëntparticipanten waren opnieuw tevreden over verblijf en begeleiding, en stroomden door naar (langdurig) tijdelijke woningen.
- o Net als in de vorige meting werd duidelijk dat de tevredenheid van (voormalig) BW-cliënten onder druk kon komen door personeelsswisselingen en tekorten in ambulante woonbegeleiders en FACT-medewerkers.

Ze krijgen in hun eentje geen woning met vier kamers, dus ze moeten een kamer delen. Dat geeft wel een uitdaging. Ik zou graag al mijn meerkamerwoningen in willen ruilen voor eenkamerappartementen.
–Stakeholder focusgroep bestuur uitvoering

Aanbeveling voor langdurig verblijf in MO/BW

De cliëntparticipanten die langdurig in BW verbleven spraken onder andere over de negativiteit van de sfeer in BW-groepsvoorzieningen en een wens tot inspraak in wie er met hen samenwoonde. Dit illustreert het belang van meer aanbod aan geclusterd zelfstandig wonen. In Finland is tussen 1985 en 2016 het aantal geclusterd zelfstandige woningen met Housing First begeleiding opgebouwd van 127 naar 1309. Finland is het enige land in Europa waar het aantal mensen dat dakloos is, sterk is afgenomen.

Ik ben van mening dat de gaven uit de stoornissen gehaald moeten worden en daar moeten langere procedures over gaan.
–Gabriël, trajecttype onderbroken trajecten, 35-55 jaar

Openingen tot destigmatisering

- o Stigmatisering van de MO/BW-doelgroep kwam in het onderzoek vaker aan de orde.
- o Zowel cliëntparticipanten als stakeholders zien de noodzaak tot destigmatisering.
- o Volgens Kenniscentrum Phrenos (2014) leiden interventies gericht op direct contact tussen cliënten en andere burgers wat dit betreft tot de grootste positieve veranderingen.